

การแถลงข่าวภาวะสังคมไทยไตรมาสหนึ่งปี 2558

เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2558 นางชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะผู้บริหาร สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) รายงานภาวะสังคมไทยไตรมาสหนึ่งปี 2558 ดังมีรายละเอียด ดังนี้

ความเคลื่อนไหวทางสังคมที่สำคัญไตรมาสหนึ่งปี 2558

การจ้างงานลดลง อัตราการว่างงานต่ำ รายได้ยังเพิ่มขึ้น

ในไตรมาสหนึ่งของปี 2558 การมีงานทำลดลงร้อยละ 0.5 โดยสภาพภูมิอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยหลายพื้นที่ที่ประสบภาวะภัยแล้ง ประกอบกับเป็นช่วงหลังฤดูเก็บเกี่ยว และการปรับตัวของการเพาะปลูกข้าวที่ลดลงหลังจากยุติมาตรการจํานําข้าว ทำให้ผู้มีงานทำภาคเกษตรลดลงร้อยละ 4.4 สำหรับการจ้างงานภาคนอกเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 ตามการฟื้นตัวของภาคการผลิต ก่อสร้าง และโรงแรมและภัตตาคาร ขณะที่อัตราการว่างงานเท่ากับร้อยละ 0.94 ใกล้เคียงกับร้อยละ 0.89 ในช่วงเดียวกันปีที่แล้ว ชั่วโมงการทำงานเฉลี่ยเท่ากับ 41.7 ชั่วโมงต่อคนต่อสัปดาห์ ต่ำสุดในช่วง 9 ไตรมาส และเมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันปีที่แล้วลดลงร้อยละ 2.2 ค่าจ้างแรงงานและเงินเดือนภาคเอกชนที่ยังไม่รวมค่าล่วงเวลาและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นที่หักด้วยเงินเฟ้อแล้วเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6

ประเด็นที่ต้องติดตามในช่วงต่อไป ได้แก่ (1) ผลกระทบต่อรายได้ จากภัยแล้งที่จะส่งผลกระทบต่อรายได้เกษตรกร ขณะที่ภาคการผลิตและภาคบริการมีการลดชั่วโมงการทำงาน และมีผู้ทำงานต่ำระดับเพิ่มขึ้น (ทำงานต่ำกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อแรงงานนอกเกษตร (2) แรงงานจบใหม่ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานในช่วงกลางปี 2558 (3) ปัญหาการขาดแคลนแรงงานคุณภาพ ขณะที่แรงงานระดับปฏิบัติงานมีแรงกดดันจากชั่วโมงการทำงานที่ลดลง แนวโน้มการ

ผลสำรวจภาวะการทำงานของประชากรไตรมาสหนึ่งปี 2558

	2556	2557	2557				2558
	ทั้งปี	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
กำลังแรงงานรวม (ล้านคน)	38.7	38.6	38.5	38.4	38.8	38.6	38.3
1. ผู้มีงานทำ (ล้านคน)	38.2	38.1	37.8	37.8	38.4	38.3	37.6
(%YoY)	-0.1	-0.4	-0.4	-1.2	0.3	-0.1	-0.5
1.1 ภาคเกษตร (%YoY)	-0.2	-2.4	1.0	-2.9	-2.2	-4.9	-4.4
1.2 นอกภาคเกษตร (%YoY)	-0.03	0.7	-1.0	-0.3	1.7	2.5	1.3
2. จำนวนผู้ว่างงาน (ล้านคน)	0.3	0.3	0.3	0.4	0.3	0.2	0.4
อัตราการว่างงาน (%)	0.73	0.84	0.89	1.00	0.84	0.61	0.94
3. แรงงานรอฤดูกาล (ล้านคน)	0.2	0.1	0.3	0.2	0.1	0.1	0.3
สัดส่วนต่อกำลังแรงงาน (%)	0.4	0.5	0.8	0.6	0.2	0.3	0.8

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ย้ายฐานการผลิตของผู้ประกอบการบางธุรกิจไปยังประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งการย้ายโรงงานไปพื้นที่ชายแดน เพื่อใช้ประโยชน์จากแรงงานที่มีอัตราค่าจ้างต่ำกว่า ทำให้มีการลดจำนวนพนักงานโดยเฉพาะพนักงานซับคอนแทรค หรือการมีโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด เป็นต้น และ (4) การเตรียมการผลิตกำลังคนล่วงหน้าเพื่อรองรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จะเกิดขึ้นที่จะต้องสอดคล้องกับความต้องการและงานที่จะเกิดขึ้น ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

การก่อกำหนดสินทรัพย์เรือนชะลอตัวลงต่อเนื่อง
ไตรมาสสี่ ปี 2557 หนี้สินครัวเรือนเท่ากับ 10,432,529 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.5 ชะลอตัวลงต่อเนื่อง คิดเป็นสัดส่วนต่อ GDP เท่ากับร้อยละ 79.3 สำหรับไตรมาสแรกปี 2558 ยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการ

อุปโภคบริโภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.6 ชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับการเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.7 ในไตรมาสเดียวกันปีที่แล้ว โดยสินเชื่อเพื่อซื้อรถยนต์ลดลงต่อเนื่อง เนื่องจากมีการปล่อยสินเชื่อไปก่อนหน้านั้นในช่วงที่มีมาตรการคืนภาษีรถยนต์คันแรก ทำให้เกิดอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นเกินความเป็นจริง การผิดชำระหนี้ทั้งสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค สินเชื่อภายใต้การกำกับ และบัตรเครดิตเพิ่มขึ้น หนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.0 สินเชื่อภายใต้การกำกับผิดนัดชำระหนี้เกิน 3 เดือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.4 และยอดคงค้างชำระบัตรเครดิตเกิน 3 เดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.0

ผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังโดยรวมลดลง แต่ต้องเฝ้าระวังโรคไข้เลือดออก และการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ ในไตรมาสแรกของปี 2558 จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังโดยรวมลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปี 2557 ร้อยละ 10.9 โดยผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ลดลงร้อยละ 23.3 และผู้ป่วยโรคปอดอักเสบลดลงร้อยละ 8.9 แต่พบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 49.7 จาก 4,953 รายในไตรมาสแรกปี 2557 เป็น 7,413 ราย ในไตรมาสนี้ ส่วนหนึ่งเนื่องจากสภาพอากาศที่อุณหภูมิสูงขึ้น พร้อมทั้งมีฝนตกในหลายพื้นที่ทำให้เกิดแอ่งน้ำขังหรือมีน้ำขังตามภาชนะต่างๆ จนกลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของยุง และยังคงเฝ้าระวังการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ซึ่งแพร่ระบาดในประเทศอินเดียและฮ่องกงในช่วงต้นปี และการระบาดของโรคติดต่อทางอาหารและน้ำในช่วงฤดูร้อน

ความสุขของคนไทยเริ่มดีขึ้น สอดคล้องกับดัชนีความสุขโลก ผลการสำรวจสุขภาพจิต (ความสุข) คนไทย โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติและกรมสุขภาพจิต พบว่า ในช่วงครึ่งหลังของปี 2557 ความสุขของคนไทยเริ่มดีขึ้นและคาดว่าจะมีแนวโน้มดีขึ้นต่อเนื่องในปี 2558 สอดคล้องกับรายงาน World Happiness Report 2015 ของสหประชาชาติ พบว่าในช่วงปี 2555-2557 ประเทศไทยมีค่าดัชนีความสุขอยู่อันดับที่ 34 จาก 158 ประเทศ ซึ่งถือว่ามีความสุขมากขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงปี 2553-2555 ที่ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 36 จาก 156 ประเทศทั่วโลก และอยู่อันดับที่ 2 รองจากประเทศสิงคโปร์เมื่อเทียบกับในกลุ่มอาเซียน

การตั้งครุฑในวัยรุ่นลดลงแต่ยังอยู่ในระดับสูง และพบการตั้งครุฑซ้ำเพิ่มขึ้น ในปี 2556 การคลอดบุตรของวัยรุ่นไทยลดลง โดยอัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี ต่อหญิงวัยเดียวกัน 1,000 คน ลดลงจากอัตรา 53.8 ในปี 2555 เป็นอัตรา 51.2 ในปี 2556 แต่เมื่อพิจารณาสัดส่วนการคลอดในวัยรุ่นอายุ 10-19 ปี ต่อการ

คลอดทั้งหมดพบว่ายังไม่ลดลง โดยมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 17 ของการคลอดทั้งหมด และยังพบการตั้งครุฑซ้ำเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 11.6 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 12.1 ในปี 2556 และจากข้อมูลการสำรวจการแท้งในประเทศไทยปี 2556 ของกรมอนามัยพบผู้ป่วยที่ทำแท้งเป็นวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี ถึงร้อยละ 29 สะท้อนถึงความรุนแรงของปัญหาที่ยังคงมีอยู่ ซึ่งต้องร่วมกันแก้ไขอย่างจริงจังเป็นระบบ และต่อเนื่อง เพื่อหยุดการตั้งครุฑไม่พร้อมในเด็กผู้หญิงซึ่งเป็นวัยที่ยังไม่สมควรต้องรับบทบาทความเป็นแม่ที่ไม่มีความพร้อมทั้งทางกาย ใจ และเศรษฐกิจ

ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังเพิ่มขึ้น และยังคงเฝ้าระวังการเข้าถึงบุหรี่ยองเยาวชน ในไตรมาสแรกของปี 2558 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีมูลค่า 38,190 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี 2557 ร้อยละ 10.4 ขณะที่ค่าใช้จ่ายในการบริโภคบุหรี่ยองเยาวชนมีมูลค่า 15,693 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี 2557 ร้อยละ 2.5 และยังคงเฝ้าระวังการเข้าถึงบุหรี่ยองเยาวชน เนื่องจากพบอายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกของกลุ่มเยาวชนที่สูบบุหรี่เป็นประจำลดลงอย่างต่อเนื่องจาก 16.8 ปีในปี 2550 เป็น 15.6 ปีในปี 2557 ทั้งที่ประเทศไทยมีการบังคับใช้กฎหมายซึ่งห้ามขายบุหรี่ยองแก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มากกว่ายี่สิบปีแล้วก็ตาม การแบ่งขายบุหรี่ยองที่เป็นรายวันเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งที่ร้านค้าปลีกใช้เพื่อดึงดูดนักสูบกลุ่มเยาวชน ขณะนี้มี 97 ประเทศทั่วโลกที่มีกฎหมายห้ามขายบุหรี่ยองเป็นรายวัน รวมถึงหลายประเทศในกลุ่มอาเซียน ได้แก่ ประเทศลาว เมียนมา มาเลเซีย สิงคโปร์ และบรูไน สำหรับประเทศไทยได้มีการกำหนดไว้เพิ่มเติมในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่

คนไทยมีพฤติกรรมการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น ในปี 2556 มีผู้อ่านหนังสือที่มีอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปจำนวน 50.8 ล้านคน คิดเป็นอัตราการอ่านหนังสือร้อยละ 81.8 เพิ่มขึ้นจากจำนวน 42.9 ล้านคน หรือคิดเป็นอัตราการอ่านหนังสือร้อยละ 68.6 ในปี 2554 โดยเวลาเฉลี่ยที่ใช้อ่านหนังสือนอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงานเพิ่มขึ้นจาก 35 นาทีต่อวันในปี 2554 เป็น 37 นาทีต่อวันในปี 2556 กลุ่มเด็กวัย 6-14 ปี มีอัตราการอ่านหนังสือสูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มเยาวชนวัย 15-24 ปี กลุ่มวัยทำงาน 25-59 ปี และกลุ่มผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาประเภทสื่อที่อ่านและประเภทเนื้อหาสาระของหนังสือ พบว่าคนส่วนใหญ่ยังนิยมอ่านจากรูปเล่มหนังสือหรือเอกสาร แต่ก็มีแนวโน้มของผู้อ่านจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางอินเทอร์เน็ต และ Tablet/E-book reader/Smart phone เพิ่มขึ้น

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยรวมดีขึ้น โดยยังคงต้องให้ความสำคัญในการปราบปรามการค้ายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ในไตรมาสหนึ่งของปี 2558 คดีอาญารวมลดลงร้อยละ 14.6 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี 2557 ขณะที่คดียาเสพติดยังคงมีสัดส่วนมากที่สุด ร้อยละ 82.9 ของคดีอาญารวม ลดลงร้อยละ 16 คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินลดลงร้อยละ 10.3 คดีชีวิตร่างกายและเพศลดลงร้อยละ 0.3

การสร้างพฤติกรรมความมีน้ำใจและบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาดเพื่อลดความสูญเสียจากอุบัติเหตุจราจรทางบก การเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกในไตรมาสที่หนึ่งของปี 2558 เกิดอุบัติเหตุเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.6 มีผู้เสียชีวิตลดลงร้อยละ 13.1 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี 2557 แม้จะมีการใช้แผนบูรณาการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลสงกรานต์ปี 2558 แต่การเกิดอุบัติเหตุและเสียชีวิตเพิ่มสูงขึ้นกว่าปี 2557 ร้อยละ 12.7 และ 11.7 สาเหตุหลักของการเกิดอุบัติเหตุยังคงมาจากการเมาสุราและขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

การจมน้ำยังเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับหนึ่งของเด็กไทยอายุต่ำกว่า 15 ปี แม้ว่าผู้เสียชีวิตจะมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจาก 1,482 คนในปี 2549 เป็น 807 คน ในปี 2557 โดยในเดือนมีนาคม-พฤษภาคม ช่วงปิดภาคการศึกษา เทศกาลสงกรานต์ อากาศร้อน จะพบเด็กจมน้ำเสียชีวิตมากที่สุด แต่ยังคงเฝ้าระวังเนื่องจากพบว่าในปี 2556 มีเด็กอายุ 5-14 ปีที่ว่ายน้ำเป็นร้อยละ 23.7 แต่สามารถว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอดได้เพียงร้อยละ 4.4 และจากข้อมูลการเสียชีวิตจากการจมน้ำ พบว่าเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ส่วนใหญ่จมน้ำในแหล่งน้ำภายในบ้านหรือบริเวณรอบๆ บ้าน ส่วนเด็กอายุมากกว่า 5 ปี มักพบจมน้ำในแหล่งน้ำขุดเพื่อการเกษตรและแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และพบว่าเด็กมักจะจมน้ำเสียชีวิตพร้อมกันครั้งละหลายคนเนื่องจากไม่รู้วิธีการเอาชีวิตรอดในน้ำและวิธีการช่วยเหลือที่ถูกต้องจึงมักกระโดดลงไปช่วยคนที่ตกน้ำ

ความมุ่งมั่นของไทยในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ภายใต้หลักการ 5P (Policy, Prosecution, Protection, Prevention, Partnership) อย่างจริงจังอย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักสากล สร้างความเป็นธรรมที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมบูรณาการการทำงานให้สอดคล้องเพื่อนำไปสู่เป้าหมายทั้งในด้านการดำเนินคดี การคุ้มครองช่วยเหลือ การป้องกัน การพัฒนากลไกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อน การพัฒนาและบริหารข้อมูล อย่างไรก็ตาม ยังมีช่องว่างการดำเนินงานด้านการดำเนินคดี ซึ่งถือเป็นประเด็นสำคัญในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในมุมมองของสหรัฐฯ

การร้องเรียนเรื่องอินเทอร์เน็ตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยการร้องเรียนสินค้าและบริการผ่านสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีจำนวน 1,522 เรื่อง ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 9.4 ขณะที่การร้องเรียนบริการกิจการโทรคมนาคมมีจำนวน 741 เรื่อง เพิ่มขึ้นร้อยละ 53.1 โดยอินเทอร์เน็ตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการขยายตัวของบริการ นอกจากนี้ ยังมีการบริโภคอาหารและยาที่มีสเตอรอยด์ปลอมปนที่ผู้บริโภคได้รับผลกระทบโดยไม่รู้ตัว ซึ่งจำเป็นต้องเร่งสุ่มตรวจ จับกุม และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สินค้าที่ไม่ถูกต้องแก่สาธารณะเพื่อป้องกันไม่ให้มีสินค้าที่เป็นอันตรายจำหน่ายแก่ผู้บริโภค

การเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อคุณภาพชีวิตของคนเมืองที่ดีขึ้น ปริมาณพื้นที่สีเขียวต่อคนของกรุงเทพมหานครซึ่งต่ำมากเพียง 3.3 ตารางเมตรต่อคน เมื่อเทียบกับมหานครอื่นๆ ในประเทศเอเชียและต่ำ

กว่าเกณฑ์มาตรฐานขององค์การอนามัยโลกกว่าเท่าตัว ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ เกิดปัญหาด้านสุขภาพ มลพิษ รวมถึงขาดพื้นที่เพื่อการนันทนาการพักผ่อนหย่อนใจ และยังทำให้สภาพอากาศในเมืองใหญ่กลายเป็นเกาะร้อน ปัจจุบันประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง ดังจะเห็นได้จากการบรรจุแผนการพัฒนาพื้นที่สีเขียวไว้ทั้งในแผนพัฒนาระดับประเทศและในระดับท้องถิ่น ทั้งกรุงเทพมหานครก็มีโครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวตามนโยบายมหานครสีเขียว โดยได้กำหนดเป้าหมายในปี 2559 จะต้องมีพื้นที่สีเขียวเพื่อสภาพแวดล้อมของเมืองร้อยละ 7 ของพื้นที่กรุงเทพมหานคร

บทความพิเศษเรื่อง “อาชีวศึกษา: พลังร่วมสร้างกำลังคนคุณภาพ”

การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นพลังร่วมระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการที่จะพัฒนา กำลังคนระดับกลางให้มีคุณภาพ นำไปสู่การยกระดับสมรรถนะและความสามารถในการแข่งขันกับนานาชาติ ประเทศปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาภาครัฐและเอกชนกว่า 800 แห่งทั่วประเทศ มีนักเรียนประมาณ 1 ล้านคน ในแต่ละปี มีผู้สำเร็จการศึกษาประมาณ 3-4 แสนคน ในจำนวนนี้ ประมาณร้อยละ 80 ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. ศึกษาต่อ และผู้สำเร็จระดับ ปวส. ศึกษาต่อประมาณร้อยละ 50 ทำให้เกิดความขาดแคลนแรงงานระดับกลาง

สาเหตุหลักมาจากค่านิยมที่มองว่าเด็กนักเรียนอาชีวศึกษาเป็นเด็กเรียนไม่ดี คุณภาพของเด็กที่จบไม่มีทักษะเพียงพอ ส่งผลต่อค่าจ้างทำให้ผู้ปกครองสนับสนุนเด็กให้เรียนต่อสายสามัญจนถึงปริญญาตรี

การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแม้จะมีการจัดทั้งสถาบันของรัฐและเอกชนแต่มีการรวบรวมข้อมูลเฉพาะในส่วนสังกัดของรัฐ โดยสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) จัดการศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 382 แห่ง มีผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 61,244 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2552 กว่าเท่าตัว แต่คิดเป็นร้อยละ 9.4 ของนักเรียนอาชีวศึกษาในสังกัด สอศ. และมีนักเรียนเฉลี่ย 160 คนต่อสถานศึกษา โดยสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีสัดส่วนต่อนักเรียนทั้งหมดสูงสุดคือ ร้อยละ 29.5 สาขาอุตสาหกรรมสัดส่วนร้อยละ 11 ซึ่งให้เห็นว่ายังมีสัดส่วนไม่มากนัก เนื่องจากการบริหารจัดการที่มีความซับซ้อน และขึ้นอยู่กับความพร้อมของหลายฝ่าย ด้านผลสำเร็จเชิงขาดข้อมูลภาพรวม การมีงานทำและรายได้ของเด็กที่จบการศึกษาเพื่อใช้วิเคราะห์และเผยแพร่ต่อสังคม

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จต่อการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ประกอบการ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย นโยบายที่ชัดเจนและการสร้างกลไกสนับสนุนกระบวนการบริหารงาน การกำหนดมาตรฐานและวิธีการประเมินการบริหารงาน ส่วนข้อจำกัด ได้แก่ การขาดความพร้อมของสถานศึกษาและสถานประกอบการทั้งในเรื่องบุคลากร ความรู้ความเข้าใจ ครูฝึกขาดทักษะและไม่เพียงพอ ขณะที่นักเรียนขาดความพร้อม ความเข้าใจและขาดวุฒิภาวะในการปรับตัว จนเกิดปัญหาการลาออกกลางคัน

นโยบายและการดำเนินงาน ในปี 2558 สอศ. มีเป้าหมายเพิ่มปริมาณผู้เรียน เพิ่มจำนวนสถานประกอบการ ผลักดันให้สถานศึกษาในสังกัดเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเต็มรูปแบบ คิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด โดยมีแนวทางการดำเนินงานสนับสนุนการจัดและพัฒนาคุณภาพการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา มาตรการลดปัญหาด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และจัดทำมาตรฐานการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รวมทั้ง

ส่งเสริมและพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาในภาพรวม ทั้งพัฒนาคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จัดทำมาตรฐานวิชาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน จัดการอบรมครูฝึก ครูนิเทศ ตลอดจนจัดกิจกรรมแนะแนวเชิงรุก

ประเด็นสังคมที่ต้องเฝ้าระวังในระยะต่อไป มีดังนี้

- 1. คุณภาพชีวิตแรงงานอันเนื่องมาจากปัจจัยผลกระทบต่างๆ** ได้แก่ ปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนแรงงานคุณภาพ แรงงานจบใหม่ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานในช่วงกลางปี 2558 และการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวโดยกระทรวงประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการนำแรงงานต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียนมาขึ้น พิสูจน์สัญชาติก่อนสิ้นสุดระยะเวลา รวมถึงการเข้มงวดในการจับกุมลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย
- 2. การเร่งรัดการแก้ไขปัญหานี้สิน** การเปิดดำเนินการของธุรกิจนาโนไฟแนนซ์ซึ่งเป็นช่องทางเพื่อแก้ไขปัญหานี้สินให้กับผู้รายย่อยอาจส่งผลให้มูลค่าของการกู้ยืมนอกระบบปรากฏในระบบบัญชีหนี้สินครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องติดตามผลการดำเนินงานของธุรกิจนาโนไฟแนนซ์ในระยะต่อไป อย่างไรก็ตาม การกู้ยืมเงินนอกระบบที่ถูกนำเข้าสู่ระบบบัญชีหนี้สินครัวเรือน ก็จะทำให้มีการบริหารจัดการและการติดตามอย่างเป็นระบบมากขึ้น อีกทั้งยังทำให้การตรวจสอบและการคุ้มครองลูกหนี้สามารถดำเนินการได้อย่างครอบคลุมทั่วถึง และมีความเป็นธรรมกับลูกหนี้มากขึ้น
- 3. การป้องกันการสูบบุหรี่ของเยาวชน** โดยทุกภาคส่วนจะต้องร่วมกันผลักดันการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ยาสูบของเด็กและเยาวชน
- 4. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด** ควรเน้นการปราบปรามนักค้ายาเสพติดรายใหญ่ การฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดไม่ให้หวนกลับไปเสพติดซ้ำด้วยการสร้างอาชีพตามโครงการอาชีพบำบัด การพัฒนาอาชีพทางเลือก
- 5. การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ** โดยให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด มีบทลงโทษอย่างรุนแรง การเพิ่มความเข้มข้นการรณรงค์ที่สื่อให้เห็นถึงความสูญเสียแก่ชีวิตจากการเมาแล้วขับ รวมทั้งการสร้างพฤติกรรมการใช้ถนนอย่างแบ่งปันและมีน้ำใจ
- 6. การป้องกันเด็กจมน้ำ** โดยการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องความปลอดภัยทางน้ำ การสอนให้เด็กเรียนรู้วิธีการว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอด พร้อมทั้งวิธีการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นที่ถูกต้อง
- 7. แนวทางการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี** ได้แก่ (1) การเร่งจัดทำข้อมูลการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของประเทศ สนับสนุนศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี เป็นศูนย์ข้อมูลและประสานงานให้การจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีของประเทศมีประสิทธิภาพและกว้างขวางยิ่งขึ้น (2) การพัฒนาระบบการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้ได้ผู้มีความรู้และประสบการณ์ (3) การบริหารงานอาชีวศึกษาทวิภาคีในสถานศึกษาในรูปคณะกรรมการที่มีความเข้มแข็งจะช่วยลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถานศึกษา (4) การเร่งผลิตและพัฒนาครูช่างให้เพียงพอและมีคุณภาพ และ (5) การกำกับคุณภาพมาตรฐานสถานศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐานอย่างเข้มงวดเพื่อยกระดับคุณภาพของสถานศึกษา

ตัวชี้วัดภาวะสังคม

องค์ประกอบหลัก	56		2556				2557				2558		
	ทั้งปี	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1		
1. การมีงานทำ^{1/}													
กำลังแรงงาน (พันคน)	38,661	38,576	38,502	38,789	38,678	38,676	38,454	38,442	38,811	38,598	38,279		
%YOY	-0.1	-0.2	1.04	0.69	-0.94	-1.00	-0.12	-0.89	0.35	-0.20	-0.45		
การมีงานทำ (พันคน)	38,216	38,077	37,965	38,267	38,318	38,316	37,812	37,815	38,421	38,262	37,612		
%YOY	-0.1	-0.4	1.32	0.85	-1.18	-1.26	-0.40	-1.18	0.27	-0.14	-0.53		
ผู้ว่างงาน (พันคน)	281.7	322.7	269.6	288.0	312.6	256.6	341.1	385.7	326.6	237.3	361.3		
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	0.73	0.84	0.70	0.74	0.81	0.66	0.89	1.00	0.84	0.61	0.94		
การทำงานต่ำกว่าระดับ (พันคน)	273.7	256.3	308.7	220.1	274.3	291.8	277.9	258.1	245.1	244.1	281.2		
2. สุขภาพและการเจ็บป่วย													
จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่ต้องเฝ้าระวัง (ราย)^{2/}													
- หัด	2,647	(-49.2)	1,184	(-55.3)	937	788	618	304	340	321	313	210	223
- ไข้กาฬหลังแอ่น	14	(75.0)	14	-	3	2	2	7	4	3	2	5	4
- ไข้สมองอักเสบ	723	(6.3)	594	(-17.8)	183	192	175	173	140	143	153	158	165
- อหิวาตกโรค	8	(-82.2)	12	(50.0)	4	1	1	2	2	2	6	2	2
- มือ เท้า และปาก	46,131	(1.8)	65,835	(42.7)	9,585	8,853	18,087	9,606	9,662	19,732	27,792	8,649	8,741
- บิด	9,586	(-26.8)	8,106	(-15.4)	2,733	2,710	2,465	1,678	2,326	2,261	2,050	1,469	1,640
- ปอดอักเสบ	185,481	(-5.3)	200,710	(8.2)	55,424	35,238	49,812	45,007	60,599	38,215	56,775	45,121	55,222
- ฉีหนู	3,103	(-27.4)	2,263	(-27.1)	639	634	974	856	393	462	774	634	257
- ไข้เลือดออก	154,773	(94.5)	40,999	(-73.5)	21,979	53,050	65,382	14,362	4,953	8,222	16,554	11,270	7,413
- ไข้หวัดใหญ่	43,941	(-29.2)	74,065	(68.6)	17,394	6,062	11,631	8,854	30,899	11,178	16,146	15,842	23,696
- พิษสุนัขบ้า	5	-	6	(20.0)	1	2	2	-	2	1	2	1	2
อัตราตายด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่สำคัญ ต่อประชากร 100,000 คน													
- ความดันโลหิตสูง	8.0	(40.4)	n.a.										
- หัวใจขาดเลือด	26.9	(14.5)	n.a.										
- หลอดเลือดสมอง	36.1	(13.9)	n.a.										
- เบาหวาน	14.9	(23.1)	n.a.										
- มะเร็งและเนื้องอกทุกชนิด	104.8	(6.4)	n.a.										
ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายไตรมาส													
3. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน													
- จำนวนผู้เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุทางบก (ราย)	6,938	5,998	2,171	1,720	1,470	1,577	1,884	1,577	1,285	1,625	1,370		
- จำนวนคดีชีวิต ร่างกาย และเพศ (คดี)	23,915	23,916	6,189	6,311	5,856	5,559	5,882	6,021	5,839	6,174	5,900		
- จำนวนคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (คดี)	50,213	46,722	12,650	12,355	12,934	12,274	11,705	11,846	11,733	11,438	10,498		
- จำนวนคดียาเสพติด (ราย)	445,919	384,644	112,456	112,926	117,629	102,908	94,997	102,582	97,907	89,158	79,779		
4. การคุ้มครองผู้บริโภค^{3/}													
4.1 จำนวนเรื่องร้องเรียน (ราย)													
- ด้านโฆษณา	1,033	1,515	310	233	244	246	131	621	519	244	260		
- ด้านฉลาก	2,631	2,352	759	555	709	608	254	682	752	664	572		
- ด้านสัญญา	2,729	2,571	758	663	632	676	287	843	805	636	632		
- ด้านกฎหมาย	593	69	541	6	37	9	10	15	39	5	4		
- ด้านขายตรงและตลาดแบบตรง	107	131	12	31	24	40	-	-	-	131	54		
4.2 การให้คำปรึกษาทางสายด่วน 1166 (ราย)	41,773	38,701	10,321	10,314	12,348	8,790	3,410	10,804	12,703	11,784	12,293		

ที่มา: 1/ รายงานผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2/ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

3/ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

25 พฤษภาคม 2558